

Sygn. akt: I ACa 419/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Dorota Ochalska - Gola
Sędziowie:	SA Tomasz Szabelski (spr.) SO del. Ryszard Badio
Protokolant:	stażysta Agnieszka Kralczyńska

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2014 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa **G. S. i A. S.**

przeciwko (...) **spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w T.**

o ochronę dóbr osobistych i zadośćuczynienie

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 10 stycznia 2014 r., sygn. akt I C 1683/11

1. zmienia zaskarżony wyrok w punktach 1, 2 i 3 w ten sposób, że w punkcie 1 w miejsce publikacji prasowej zobowiązuje stronę pozwaną do opublikowania przeprosin o treści i w terminie wskazanym w wyroku na tablicy ogłoszeń w siedzibie pozwanego oraz na klatce schodowej posesji położonej w T. przy ulicy (...), prowadzącej do lokalu numer (...), oddalając powództwo w pozostałej części;

2. oddala apelację w pozostałym zakresie;

3. nie obciąża powodów kosztami postępowania apelacyjnego;

4. przyznaje i nakazuje wypłacić adwokatowi T. G. prowadzącemu Kancelarię Adwokacką w Ł. ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 1.918,80 (jeden tysiąc dziewięćset osiemnaście 80/100) zł brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodom z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 stycznia 2014 r. Sąd Okręgowy

w P. w sprawie z powództwa G. S.

i A. S. przeciwko (...) Spółce z o.o. w T. o ochronę dóbr osobistych i zadośćuczynienie zobowiązał pozwanego do opublikowania

w terminie jednego miesiąca od uprawomocnienia się niniejszego wyroku

w (...) przeprosin następującej treści: (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w T. przeprosza G. S. i A. S. za naruszenie ich dóbr osobistych poprzez umieszczenia na drzwiach lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...)

15 pod wizytówką z ich nazwiskiem informacji o zobowiązaniu do uprzątnięcia mieszkania z wszystkich ruchomości i rzeczy osobistych do dnia 3 grudnia 2009r., z zagrożeniem, iż po tej dacie nastąpi przejęcia mieszkania przy udziale Straży Miejskiej" (pkt 1); zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwoty po 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia z odsetkami w wysokości określonej

w ustawie dla poszczególnych okresów opóźnienia od dnia 27 sierpnia 2011 r. do dnia zapłaty (pkt 2), oddalając powództwo w pozostałej części (pkt 3); zasądził od pozwanego na rzecz powodki kwotę 300 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 4); nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 1.100 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (pkt 5) oraz zasądził od pozwanego na rzecz Indywidualnej Kancelarii Adwokackiej (...) kwotę 1.566 zł tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej powodom z urzędu (pkt 6).

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane na podstawie ustaleń, które Sąd Apelacyjny w całości podzielił i przyjął za własne. Z ustaleń tych wynika, że

w dniu 2 stycznia 2008 r. powodowie zawarli z pozwanym, jako administratorem nieruchomości, stanowiącej własność Gminy M. T., umowę najmu lokalu mieszkalnego nr (...)O./ (...). Na mocy powyżej umowy powodowie uzyskali prawo najmu lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku przy ul. (...) w T.. Powyższa umowa została zawarta na czas nieokreślony w wyniku zamiany lokalu pomiędzy powodami a ich synem, który wstąpił w prawa najemcy lokalu po swoim wujku G. M.. Dla umożliwienia uzyskania przez powodów tytułu prawnego do zajmowania lokalu przy ul. (...), powodowie dokonali przeniesienia własności lokalu mieszkalnego przy ul. (...) na rzecz syna H. S. (1) w drodze umowy darowizny.

Pismem z dnia 20 listopada 2009 r. pozwany wypowiedział powodom wskazaną wyżej umowę najmu ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2009 r., podając - jako przyczynę wypowiedzenia umowy - podnajem lokalu bez zgody wynajmującego. W powyższym piśmie został także wyznaczony na dzień

4 stycznia 2010 r. termin zdania lokalu i przekazania go do dyspozycji pozwanego jako administratora, z zagrożeniem, że nie oddanie lokalu

w wyznaczonym terminie spowoduje wniesienia do sądu powództwa o eksmisję.

Powyższe pismo zostało doręczone powodowi w dniu 28 listopada 2009 r., zaś powodce w dniu 5 grudnia 2009 r.

Pracownica pozwanego, zatrudniona na stanowisku administratora - I. U. (1) - po uzyskaniu przez pozwanego anonimowej telefonicznej informacji, że przedmiotowy lokal mieszkalny jest podnajmowany przez powodów, otrzymała polecenie sprawdzenia, kto faktycznie zamieszkuje ten lokal. Po sprawdzeniu i rozmowie z przebywającym w mieszkaniu w dacie kontroli K. B., I. U. (1) poczyniła ustalenie, że lokal ten jest podnajmowany przez powodów, a faktycznie zamieszkuje w nim pan B.

z przyjaciółką E. S. i jej dzieckiem.

W następstwie powyższych ustaleń pozwany podjął decyzję

o wypowiedzeniu powodom umowy najmu oraz skierowaniu do K. B. wezwania do opuszczenia lokalu przy ul. (...).

Pismo to nie zostało odebrane przez K. B..

Po przekazaniu takiej informacji przełożonym, I. U. (1) otrzymała polecenie umieszczenia na drzwiach przedmiotowego lokalu pisma z wezwaniem do uprzątnięcia mieszkania, co uczyniła w drugiej połowie listopada 2009 r. Wywiesiła wówczas pod wizytówką z nazwiskiem powodów na kartce papieru z widniejącą pieczęcią (...) Sp. z o.o. Administracja Osiedlowa, (...)-(...) T. M.. ul. (...) informację następującej treści: „ (...) Towarzystwo Budownictwa (...) przy ul. (...) prosi o uprzątnięcie mieszkania nr (...) przy ul. (...) z wszystkich ruchomości i rzeczy osobistych do dnia 3 grudnia 2009 r. do godz. 10. Po tym terminie nastąpi przejęcie mieszkania przy udziale Straży Miejskiej. Klucze do mieszkania będą w dyspozycji (...) ul. (...)”.

W czasie, gdy powyższa informacja została umieszczona na drzwiach lokalu, powódka czasowo przebywała w W., gdzie opiekowała się chorym synem, zaś powód przebywał w lokalu mieszkalnym nr (...) przy ul. (...) w T., opiekując się chorą matką.

Powodowie zostali powiadomieni o umieszczeniu informacji na drzwiach lokalu przez sąsiada A. M., mieszkającego na tym samym piętrze, co przedmiotowy lokal. A. M. dysponował numerami telefonów, które udostępnił mu zarówno powódka, jak i powód. A. M. poinformował telefonicznie powodów o tym, że na drzwiach ich lokalu administrator umieścił informację.

Po uzyskaniu powyżej informacji powódka poprosiła zaprzyjaźnioną sąsiadkę - D. B. o sprawdzenie, czy i jakiej treści informacja została umieszczona na drzwiach lokalu. D. B. sprawdziła jaka wiadomość widnieje na drzwiach mieszkaniu i telefonicznie powiadomiła o tym powódkę. Schodząc klatką schodową, D. B. widziała dwie kobiety, które dyskutowały ze sobą - jedna z nich stwierdziła: „chyba nie płacili”.

Powód poprosił bratanicę J. K., aby sprawdziła jakiej treści informacja została umieszczona na drzwiach mieszkania przy ul. (...). J. K. sprawdziła, że jest umieszczona pisemna informacja, zrobiła telefonem komórkowym zdjęcie tego pisma umieszczonego na drzwiach mieszkania i przesłała wiadomością mms powodowi. Schodząc klatką schodową, J. K. usłyszała słowa kobiet, które wymijała, że „musieli nie płacić czynszu i dlatego zostali eksmitowani”.

Po uzyskaniu powyższej informacji od swojej bratanicy powód przyjechał do przedmiotowego lokalu. Po przeczytaniu informacji umieszczonej przez pozwanego na drzwiach mieszkania, zdjął kartkę z tą informacją, ale następnie niezwłocznie ją zawiesił. Po dwóch dniach zdjął tę kartkę z drzwi mieszkania.

Pismem z dnia 2 grudnia 2009 r., które zostało skierowane do powoda ze wskazaniem adresu ul. (...) T. i umieszczone w skrzynce pocztowej na klatce schodowej bloku przy ul. (...), pozwany poinformował, że w dniu 3 grudnia 2009 r. o godz. 11 w obecności Straży Miejskiej nastąpi przejęcie lokalu nr (...) przy ul. (...). W związku z tym pozwany wezwał powoda do skontaktowania się z (...) TBS w dniu 3 grudnia 2009 r. do godz. 10.00.

Powodowie, po uzyskaniu informacji o piśmie umieszczonym przez pozwanego na drzwiach ich mieszkania, skontaktowali się z pozwanym, aby wyjaśnić kwestię zamieszkiwania w przedmiotowym lokalu.

Lokal mieszkalny nr (...) znajduje się na ostatnim piętrze budynku przy ul. (...). Obok drzwi wejściowych do tego mieszkania znajduje się wejście na strych, z którego korzystają wszyscy mieszkańcy tej części bloku.

Umieszczona przez pozwanego na drzwiach lokalu informacja wzbudziła zainteresowanie i komentarze sąsiadów mieszkających w tej klatce bloku. Każdy wchodzący na strych, zatrzymywał się i czytał tę informację. Niektórzy sąsiedzi celowo przychodzili, aby zapoznać się z treścią pisma umieszczonego na drzwiach mieszkania.

Powodowie w pismach kierowanych do pozwanego, także przed datą umieszczenia na drzwiach ich mieszkania informacji w listopadzie 2009 r., wskazywali swoje numery telefonu. W lokalu mieszkalnym nr (...) przy ul. (...), przy

szafce, gdzie znajduje się licznik na energię elektryczną, znajduje się karta z informacją o numerze telefonu powodów. Taka informacja była także w listopadzie 2009 r.

W styczniu 2010 r. Gmina M. T. wystąpiła do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim przeciwko powodom oraz ich synowi H. S. (2) z powództwem o opróżnienie lokalu mieszkalnego nr (...) położonego przy ul. (...).

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 20 stycznia 2011 r. (sygn. akt I C 205/10) nakazano powodom oraz ich synowi H. S. (2) opróżnienie przedmiotowego lokalu wraz ze wszystkimi rzeczami, stanowiącymi ich własność oraz wydanie go Gminie M. T.. Ustalono wówczas, że powodom oraz H. S. (2) nie przysługuje prawo do lokalu socjalnego.

W piśmie z dnia 2 kwietnia 2013 r. pozwany wezwał powodów do dobrowolnego opróżniania przedmiotowego lokalu mieszkalnego w terminie do dnia 7 maja 2013 r. z zagrożeniem, że niedochowanie powyższego terminu spowoduje skierowanie wyroku eksmisyjnego do wykonania przez komornika sądowego i obciążenie powodów kosztami postępowania egzekucyjnego.

Powodowie do chwili obecnej nie wydali przedmiotowego lokalu właścicielowi Gminie M. T.. Obecnie prowadzone jest postępowanie egzekucyjne na podstawie wyroku nakazującego eksmisję powodów.

Sąd Okręgowy uznał powództwo za usprawiedliwione co do zasady, podkreślając, że działanie pozwanego stanowiło naruszenie dóbr osobistych powodów, o czym zdecydowała nie tyle treść tej informacji (aczkolwiek mogąca budzić wątpliwości co do zgodności z przepisami prawa, tak ustawy o ochronie praw lokatorów, jak i kodeksu cywilnego), co sposób, w jaki została ona przekazana adresatowi (umieszczenie na drzwiach wejściowych mieszkania).

Sąd Okręgowy nie podzielił twierdzeń pozwanego, że informacja umieszczona na drzwiach lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) nie była skierowana do powodów. Wprawdzie w treści informacji nie zostały podane dane osobowe powodów, jednakże pismo z informacją zostało umieszczone na drzwiach mieszkania tuż pod wizytówką z nazwiskami powodów. Ponadto

w dacie umieszczenia tej informacji powodowie dysponowali tytułem prawnym do zajmowania powyższego lokalu w postaci umowy najmu zawartej z pozwanym w dniu 2 stycznia 2008 r. Co istotne informacja została następnie odczytana nie tylko przez powodów, ale również przez sąsiadów mieszkających w tej samej klatce bloku mieszkalnego przy ul. (...), o czym świadczy fakt przywołany w zeznaniach świadka A. M., mieszkającego na tym samym piętrze, na którym jest usytuowany lokal mieszkalny nr (...), że to właśnie on po przeczytaniu tej informacji, powiadomił powoda o jej umieszczeniu

oraz o wynikającej z jej treści zapowiedzi eksmisji z lokalu. Umieszczenie informacji na drzwiach wejściowych do lokalu powodów wzbudziło następnie zainteresowanie osób mieszkających w tej części budynku, które z zainteresowaniem zapoznawały się z jej treścią. Było to tym łatwiejsze, że obok drzwi wejściowych do przedmiotowego lokalu, znajdują się drzwi wejściowe na strych, z którego korzystają wszyscy mieszkający w tej klatce lokatorzy. Lokatorzy nie tylko czytali treść informacji umieszczonej na drzwiach mieszkania, ale także ją komentowali, sugerując że zajmujący mieszkanie musieli nie płacić czynszu.

W ocenie Sądu Okręgowego powyższe okoliczności dowiodły, że działanie pozwanego doprowadziło do naruszenia dóbr osobistych powodów. Naruszyło ich cześć oraz dobre imię. Powodowie mieszkali w przedmiotowym lokalu od wielu lat, podobnie jak pozostali lokatorzy tej części bloku. Byli więc osobami znanymi w tej społeczności lokalnej. Umieszczenie informacji na drzwiach lokalu doprowadziło do ukazania powodów jako osób, które w sposób niezgodny niezgodny z prawem korzystają z lokalu mieszkalnego. Wprawdzie w zamieszczonej informacji nie ma wezwania do opuszczenia lokalu przez konkretnie oznaczone osoby, lecz wezwanie do uprzątnięcia mieszkania z wszystkich ruchomości

i rzeczy osobistych, sugerowało utratę tytułu prawnego do zajmowanego mieszkania.

Sąd Okręgowy stanął zarazem na stanowisku, że nawet w braku możliwości bezpośredniego kontaktu pozwanego z powodami nie był on uprawniony do umieszczenia na drzwiach wejściowych mieszkania przedmiotowej informacji.

Sąd Okręgowy stwierdził, że pozwany nie obalił domniemania bezprawności swojego działania. Skoro w dacie umieszczenia przedmiotowej informacji powodowie posiadali tytuł prawny do zajmowania lokalu, wezwanie do uprzątnięcia mieszkania z ruchomości i rzeczy osobistych pod rygorem przejęcia mieszkania przy udziale Straży Miejskiej nie znajdowało żadnego prawnego uzasadnienia. Przymusowe przejęcie lokalu mieszkalnego przez właściciela, czy też działającego w jego imieniu administratora, mogło nastąpić wyłącznie na podstawie prawomocnego wyroku sądowego, nakazującego eksmisję i tylko w drodze egzekucji prowadzonej przez komornika sądowego. Zatem tryb działania pozwanego, jak i sama treść zamieszczonej informacji były niezgodne z prawem.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy zobowiązał pozwanego do opublikowania wyrażonych w sentencji wyroku przeprosin oraz zasądził od pozwanego na rzecz każdego z powodów kwotę 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę powstałą w następstwie naruszenia ich dóbr osobistych, oddalając powództwo w pozostałej części.

O odsetkach ustawowych od powyższego świadczenia Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 481 k.c., zasądzając je od dnia wytoczenia powództwa, zaś o kosztach procesu na podstawie art. 100 k.p.c., stosując zasadę ich stosunkowego rozliczenia.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany, zaskarżając go w zakresie, w jakim powództwo zostało uwzględnione, tj. co do pkt. 1 oraz 2, a także w zakresie orzeczenia o kosztach postępowania.

Skarżący zawarł w apelacji następujące zarzuty:

1. błędu w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, że:

- umieszczona na drzwiach mieszkania informacja, o której mowa w pozwie, „wzbudziła zainteresowanie i komentarze sąsiadów, zamieszkujących w tej klatce bloku”, „każdy wchodzący na strych zatrzymywał się i czytał te informacje, niektórzy sąsiedzi celowo wchodzili, aby zapoznać się z treścią pisma umieszczonego na drzwiach mieszkania”,
- A. S. podpisał (jak stwierdził Sąd w pierwszym zdaniu uzasadnienia - był stroną, mimo że powodowie temu zaprzeczają) umowę najmu lokalu nr (...) przy ul. (...) dnia 2 stycznia 2008 r.,
- powodowie mieszkali w lokalu nr (...),
- sąsiedzi rozmawiali na temat kartki umieszczonej na drzwiach tego lokalu,
- lokal mieszkalny przy ul. (...) znajduje się w budynku, stanowiącym blok,

2. naruszenia przepisów prawa procesowego, mającego istotny wpływ na wynik postępowania, tj.:

- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia całości zebranego w sprawie materiału dowodowego, a tym samym dokonanie dowolnej i sprzecznej z doświadczeniem oceny tego materiału (zeznań świadków), co doprowadziło do uznania, że nastąpiło bezprawne naruszenie dóbr osobistych powodów, w szczególności przez:

- brak przeprowadzenia analizy i odniesienia się w materiale dowodowym do stosunków sąsiedzkich panujących w kamienicy zamieszkiwanej przez powodów i przyjęcie, że zachowanie pozwanej sprawiło, że dobra osobiste powodów zostały w środowisku lokalnym naruszone, podczas gdy powodowie nie zgłosili dowodu z zeznań

któregokolwiek z sąsiadów, posiadających uprawnienia do zamieszkiwania kamienicy, a który informację na drzwiach mieszkania widział i komentował,

- całkowite pominięcie w ramach oceny dowodu z zeznań G. Z. i I. U. (2), wskazujących na przyczynę i adresata informacji z pozwu, przy jednoczesnym uznaniu za w pełni wiarygodne zeznań świadków strony powodowej oraz przyjęcie treści ich zeznań jako wskazujących na okoliczności, który faktycznie z nich nie wynikają, a tym samym dokonanie nieuprawnionej nadinterpretacji zeznań świadków strony powodowej na potrzeby przedmiotowej sprawy,
- pominięcie w ramach rozważań okoliczności, że w lokalu faktycznie od około 8 miesięcy przed umieszczeniem na drzwiach mieszkania nr (...) przy ul. (...) zobowiązania do opuszczenia mieszkania, nie mieszkali powodowie, lecz „Pan B. z przyjaciółką E. S. i jej dzieckiem”, do których faktycznie było skierowane pismo, a tym samym błędne przyjęcie w ramach rozważań, że informacja była skierowana do powodów, nie zaś do osób, które w lokalu faktycznie przebywały w sposób bezprawny i które pisma wysłanego drogą pocztową nie odebrały,
- bezpodstawne wywnioskowanie z figurującej na drzwiach mieszkania wizytówki powodów (wbrew treści samych powodów, którzy stwierdzili, że w lokalu nie mieszkali), że informacja na drzwiach mieszkania nr (...) została skierowana do powodów, podczas gdy lokal zamieszkiwały inne nieuprawnione osoby, które nie odbierały korespondencji wzywającej do opuszczenia mieszkania,
- pominięcie, jako okoliczności istotnej dla rozstrzygnięcia, że w klatce budynku znajduje się 10 lokali, zaś lokal nr (...) znajduje się na ostatniej kondygnacji budynku, co w sposób zasadniczy ograniczało możliwość zapoznania się z treścią informacji umieszczonej na drzwiach lokalu,
- przyjęcie jako okoliczności istotnej dla sprawy, że powodowie po uzyskaniu informacji o piśmie umieszczonym na drzwiach mieszkania, skontaktowali się z pozwanym, aby wyjaśnić sprawę zamieszkiwania w przedmiotowym lokalu, mimo że pozostaje to bez znaczenia dla niniejszej sprawy, tym bardziej, że ustalenie to jest nieprecyzyjne (brak ustalenia przez Sąd daty, osoby, z którą rozmawiały), a przede wszystkim jest okolicznością bez znaczenia dla niniejszej sprawy,
- pominięcie przy ocenie materiału dowodowego okoliczności, że powodowie w istocie w lokalu nr (...) nie mieszkali, bowiem jak stwierdzili, nie było w nim nawet kuchni, pieca do ogrzania lokalu, czy jak zeznaje G. S. wyposażenie pokoju składało się „za przeproszeniem z materaca”,
- pominięcie istotnej okoliczności w ramach rozważań prawnych, że to powodowie dopuścili się naruszenia prawa poprzez podnajem lokalu, co w konsekwencji zmusiło zarządcę mienia komunalnego do próby przejęcia przez wynajmującego lokalu od osób nielegalnie w nim zamieszkujących, a w konsekwencji także do przeprowadzenia procedury eksmisyjnej,
- bezpodstawne przyjęcie, że powód był stroną umowy najmu nr (...)o./ (...), mimo że nigdy nie podpisał umowy, zaś z zeznań powoda wynika, że nigdy nie miał zamiaru zawarcia umowy,

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez naruszenie zasad oceny i wiarygodności mocy dowodów, w tym przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i wyprowadzenie wniosków, które nie wynikają faktycznie z treści zeznań świadków,

- art. 232 zd. 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że strona powodowa udowodniła okoliczności zaistnienia naruszenia dóbr osobistych w znaczeniu obiektywnym, mimo braku jednoznacznych dowodów wskazujących na skutki wywieszenia informacji na drzwiach lokalu nr (...) przy ul. (...), na które powoływała się strona powodowa,

- art. 271 § 1 k.p.c. poprzez brak wyraźnego oddzielenia przez Sąd

I instancji wypowiedzi świadków w zakresie źródeł ich wiedzy (informacje zasłyszane przez świadków A. M. oraz D. B. czy też pozostające w sferze ich domysłów, podejrzeń czy konkluzji),

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 23 k.c., 24 k.c. w zw. art. 448 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i zasądzenie na rzecz strony powodowej zadośćuczynienia, mimo że to powodowie naruszyli normy prawa obowiązującego poprzez oddanie do używania lokalu przez osoby trzecie, co stanowiło podstawę wypowiedzenia umowy najmu, co potwierdza prawomocne orzeczenie eksmisyjne, w którym strony przedstawiły wszelkie dowody i okoliczności.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości, a także o zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zaskarżony wyrok podlegał zmianie w wyniku częściowego uwzględnienia apelacji pozwanego w zakresie przyjętego przez Sąd Okręgowy sposobu publikacji przeprosin oraz rozstrzygnięcia w przedmiocie zgłoszonego w pozwie roszczenia majątkowego.

Wbrew oczekiwaniom skarżącego brak jest jakichkolwiek podstaw, mogących podważyć wyprowadzone ze zgromadzonego materiału dowodowego, a następnie zakwestionowane zarzutami apelacji, ustalenia faktyczne. Skarżący, dążąc do ich podważenia, nie wskazał przyczyny dyskwalifikującej postępowanie dowodowe Sądu Okręgowego, a w szczególności nie określił kryteriów oceny, które Sąd ten naruszył przy ocenie konkretnych dowodów, przypisując im wiarygodność. Samo stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości, nie jest więc wystarczające (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 13 września 2012 r., I ACa 445/12, LEX nr 1223454). Konieczne jest bowiem wykazanie, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, gdyż tylko takie uchybienie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 12 października 2012 r., I ACa 209/12, LEX nr 1223145).

Procesowe zarzuty apelacji, jawią się zatem jako bezzasadne i świadczące o dezaprobachie stanu faktycznego, ustalonego na podstawie zgromadzonego przez Sąd I instancji materiału dowodowego, tylko z tej przyczyny, że przeczą stanowisku skarżącego o braku bezprawności jego zachowania, przejawiającego się w umieszczeniu na drzwiach wejściowych lokalu nr (...), położonego w budynku przy ul. (...) w T., pisemnej informacji, której skutkiem było naruszenie dóbr osobistych powodów.

Powyższego wniosku nie jest w stanie podważyć okoliczność braku podpisu powoda pod umową najmu przedmiotowego lokalu, gdyż każdy z małżonków jest stroną umowy najmu, choćby została ona podpisana tylko przez jednego z nich (Ewa Bończak - Kucharczyk - Komentarz do art. 680¹ k.c.), ani tym bardziej bezsporny fakt, że powodowie w lokalu tym rzeczywiście nie mieszkali. Wywieszenie pisemnej informacji na drzwiach lokalu oraz domaganie się jego opróżnienia, mimo, że nie zawierało oznaczenia adresata, poczytywane winno być jako skierowane do osób, dysponujących w tym czasie prawem do lokalu, którymi w niniejszej sprawie byli powodowie. Nie ulega przy tym wątpliwości, że z punktu widzenia postronnego obserwatora treść zamieszczonej na drzwiach lokalu nr 9 informacji mogła sugerować podejrzenia wobec najemców, że nie wywiązują się z obowiązku płacenia czynszu, w konsekwencji czego objęto ich nakazem opróżnienia lokalu. Materiał dowodowy sprawy, obejmujący zeznania sąsiadów, zajmujących lokale, znajdujące się w tym samym budynku co sporny lokal (A. M.

i D. B.), a także bratanicy powoda – J. K., był wystarczającą podstawą do przyjęcia, że informacja pochodząca od pozwanego została rozpowszechniona w środowisku lokalnym, zaś przez wzgląd na jej treść, godziła w dobre imię jej adresatów (powodów), czego nie zmieniał fakt usytuowania wynajmowanego przez powodów lokalu na ostatniej kondygnacji, skoro obok drzwi wejściowych do tego mieszkania znajduje się wejście na strych, z którego korzystają wszyscy mieszkańcy tej części budynku. Stąd też nie było potrzeby pozyskania zeznań od osób, które bezpośrednio wypowiadały negatywne komentarze w konsekwencji zapoznania się z omawianą informacją.

Biorąc pod uwagę przedmiot postępowania, bez znaczenia jurydycznego w sprawie pozostaje kwestia położenia lokalu w kamienicy a nie bloku oraz powiązania tej okoliczności z zagadnieniem ekwiwalentności świadczeń

w ramach umowy darowizny na rzecz syna powodów a następnie dokonanej między nimi zamiany lokali mieszkalnych. Podobnie irrelevantna prawnie jest ustalona przez Sąd Okręgowy okoliczność skontaktowania się powodów z pozwanym po uzyskaniu wiedzy o informacji, którą zamieścił na drzwiach wynajmowanego przez nich lokalu. Skoro walor tych ustaleń został przez skarżącego nisko oceniony, konstruowanie zarzutu, zmierzającego wyłącznie do zwrócenia uwagi na tę kwestię, było zbyteczne.

Reasumując, Sąd Okręgowy rozważając okoliczności sprawy na tle wszystkich przeprowadzonych dowodów, doszedł do przekonania, że w sytuacji zaprezentowania przez strony przeciwstawnych stanowisk co do inkryminowanego charakteru zachowania pozwanego, tylko jedno z nich zasługiwało na wiarę i było to stanowisko powodów. Przyjęcie wiarygodności ich zeznań oraz zeznań powołanych z ich wniosku świadków nie uchybiło wymogowi swobodnej oceny dowodów, podobnie, jak pominięcie sprzecznych z nimi dowodów pochodzących od pozwanego. Jako, że zadaniem powodów było wykazanie przejawów bezprawnego zachowania pozwanego, co skutecznie uczynili, gdyż zachowanie to nie znajdowało umocowania w żadnych przepisach obowiązującego prawa, ani innych okolicznościach wyłączających bezprawność (nie mogło być uprawnioną reakcją na podnajem lokalu z naruszeniem warunków umowy najmu), ocena jurydyczna ustalonego zachowania pozwanego, skutkująca przyjęciem jego odpowiedzialności za naruszenie dóbr osobistych powodów, nie podlegała wzruszeniu.

Z przedstawionych wyżej względów Sąd Apelacyjny uznał rozstrzygnięcie w przedmiocie roszczenia niemajątkowego za zasadne. Mimo to poddał korekcie zastosowany przez Sąd Okręgowy sposób opublikowania przeprosin w sprawie, zważywszy na ugruntowane w orzecznictwie stanowisko, że określona w żądaniu powoda treść, forma i liczba oświadczeń oraz miejsce i sposób ich publikacji (którą zaakceptował Sąd Okręgowy) musi być odpowiednia do zakresu i sposobu naruszenia dóbr osobistych (wyrok SN z dnia 17 maja 2013 r., I CSK 540/12).

W niniejszej sprawie zasięg naruszenia dóbr osobistych powodów ograniczony był w istocie do mieszkańców kamienicy, w której wynajmowali lokal, wobec czego zastosowane przez Sąd Okręgowy medium było zbyt daleko idące, przez co wymagało ograniczenia do umieszczenia treści przeprosin na dotychczasowych warunkach na klatce schodowej posesji położonej w T. przy ul. (...), prowadzącej do lokalu nr (...), a także na tablicy ogłoszeń w siedzibie pozwanego.

Co się zaś tyczy roszczenia majątkowego powodów, podlegało ono oddaleniu, jako że w okolicznościach sprawy nie było podstaw do zastosowania art. 448 k.c., przewidującego wyłącznie możliwość zasądzenia zadośćuczynienia. W świetle ustaleń, wskazujących na dokonanie podnajmu lokalu nr (...) przez powodów bez zgody pozwanego, ujawniająca się w tym zakresie nielojalność wobec pozwanego oraz naruszenie warunków zawartej między stronami umowy pozbawiła powodów naprawienia wyrządzonej im szkody za pomocą żądanej zapłaty.

Zaprezentowanej wyżej korekty zaskarżonego wyroku Sąd Apelacyjny dokonał na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., oddalając apelację pozwanego w pozostałym zakresie (art. 385 k.p.c.).

Z uwzględnieniem charakteru niniejszej sprawy, a także sytuacji majątkowej i życiowej, Sąd Apelacyjny nie obciążył powodów kosztami postępowania apelacyjnego (art. 102 k.p.c.).

Wynagrodzenie na rzecz pełnomocnika reprezentującego powodów z urzędu Sąd Apelacyjny przyznał stosownie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.).